

Velja po pošti:

celo leto naprej K 26.—
pol leta " " 13.—
četrt leta " " 6.50
en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

celo leto naprej K 22.40
pol leta " " 11.20
četrt leta " " 5.60
en mesec " " 1.90

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.
Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. —
V sprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona št. 188.

Inserati:

Enostop. petilvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 „
za trikrat 9 „
za več ko trikrat 8 „
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja

vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

SLOVENEK

Današnja številka obsega 6 strani.

Morje . . .

Avstrija je bolj celinska kakor pomorska sila, dočim je n. pr. Angleška pretežno pomorska, Francija enako celinska in pomorska sila. Avstrija mora gledati na to, da dvigne svojo moč na morju. To dejstvo nam prihaja na misel zlasti sedaj, ko razmotrivamo vprašanje o aneksiji Bosne in Hercegovine. Bosna je, kakor znano, zelo bogata dežela. Kako je mogoče najkoristneje porabiti njene zaklade? Ali naj služijo njeni zakladi v prvi vrsti Ogrski? Ali se naj vrši glavni promet proti severu in severu-zapadu preko bosniškega Broda in Siska?

Zdi se nam, da so Bosni odločena druga pota, namreč ona, ki nam jih kaže njena zgodovina. Ni sicer odločilnega pomena zgodovina letnic in imen, vendar je zgodovina lahko dobra učiteljica, če se jo prav proučava. Zgodovina kulturnega življenja Bosne nam pove, da je bila ta dežela najbolj srečna takrat, ko je bila združena z Dalmacijo, z morjem. Tri čisto dobe bosanske zgodovine pričajo o tem: rimska doba, doba vlade bana Kulina in leta kraljevanja Štefana Tvrtka.

Zemljepisna lega in z njo kulturni napredek Bosne kaže tedaj ne proti Srbiji ali Ogrski, temveč proti Adriji. Od morja je prejela Bosna prvo kulturo, v zvezi z morjem je procvitala, z morjem zvezana bo napredovala tudi v bodočnosti. Naj podpira Avstrija Dalmacijo kolikor hoče, dokler je tesno ne združi z Bosno, ne bo mogla Dalmacija dovolj uspešno napredovati, ker ji manjka življenjskih sil, ki bi pritekale iz notranjosti. Zveza Bosne in Hercegovine z Dalmacijo je neobhodno potrebna, tako da komur pripada Dalmacija, mu pripadate tudi Bosna in Hercegovina in narobe.

Kaj ne, čudno bi bilo slišati, ako bi Srbi zahtevali za-se Dalmacijo? Toda, kakor hitro bi Srbi dobili Bosno in Hercegovino, bi začeli gledati tudi proti — Adriji.

Združitev Bosne in Hercegovine z Dalmacijo je tedaj za Avstrijo silnega pomena. Saj si je hotela tesneje priklopiti Dalmacijo s pomočjo parobrodskih in železniških zvez, katerih del bo tvorila tudi

belokranjska železnica, vendar bo treba te prometne zveze še precej izpopolniti ter zlasti tesno zvezati Bosno in Hercegovino z Dalmacijo.

Res, veselimo se lahko trenutka, ko bo kranjska dežela zvezana z Dalmacijo preko hrvaškega primorja, saj ima morje neko čudovito privlačno silo, saj bo omenjena železnica prva jugoslovanska železnica v polnem pomenu besede. Zato pa, narodno-radikalni kričarji: pamet! — Prej pade Avstrija, kot bi dala iz rok Dalmacijo Srbom! Pa Avstrija nima tako slabega življenja, da bi je bilo veselje umreti! Ali ni tedaj pametneje, delovati na to, da se okrepimo avstrijski Jugoslovani v svoji notranjosti, da postanemo predvsem moralno močni, kajti ta moč prekaša vse druge moči? Da, delujmo na kulturno povzdigo jugoslovanskih rodov, v tem iščimo najprej svojo nalogo!

Če se združite Bosna in Hercegovina z Dalmacijo, bo imela ta združitev velik pomen za povzdigo slovanskega elementa na morju. Žal, da so židje glavni trgovci v Bosni! Jugoslovani naj gledajo najprej, da se okrepijo v narodno-gospodarskem oziru. Trgovino morajo prevzeti domačini, sicer je vse naše »jugoslovanstvo« iluzija.

Zato je treba misliti na organizacijo slovensko-hrvaške trgovine; učenci na novo ustanovljeni trgovski šoli naj se uče tudi hrvaščine, ker se na ta način dosti bolj približajo narodnemu duhu Jugoslovancov.

Potrebno se nam zdi opozoriti tudi na to, da bi se morali Jugoslovani, zlasti naši pravniki, in pa »Narodna zveza« pobrigati za kodifikacijo in izpolnitev avstrijskega (javnega in zasebnega) pomorskega prava. Naj bi se kdo zavzel za revne, onemogle, največ slovanske mornarje, ki se zanje faktično dosedaj manj skrbi, kot za mrtvo blago, ki so ga prevažali, dokler so bili čvrsti. Tudi bi ne bilo napačno, da se n. pr. na zagrebškem vseučilišču uvedejo predavanja iz pomorskega prava.

Avstrija hoče potom aneksije Bosne in Hercegovine vzdržati svoje ravnotežje napram drugim velesilam, zlasti napram Rusiji. S tem se bodo gotovo spoprijaznile vse države, ker je v interesu vseh, da bi Ruska ne prevladala na Balkanu. To ravnotežje pa bo Avstrija najlepše ustvarila,

ako dvigne svojo moč na — Jadranskem morju.

V zbornici zahtevajo slovanski poslanci, da se priklopita Bosna in Hercegovina z Dalmacijo k Hrvatski. Gotovo je to stališče popolnoma upravičeno; vendar se nam zdi težko izvedljivo, ker ne bo hotela Ogrska pustiti svoje nadoblasti nad Hrvatsko, da bi pa Ogrska enako zavladala tudi v Bosni, Hercegovini in Dalmaciji, bi bilo pogubno za Jugoslovane. Čudno, da se o tem važnem vprašanju pri nas trezno ne razmišlja, temveč samo tako mimogrede zahteva, da se naj Bosna združi s Hrvatsko ter se tako ustanovi v Avstriji jugoslovanska država. Stvar se nam ne zdi tako silno lahka. Na eni strani popolna avtonomija, na drugi strani se trdi, da imajo Madžari toliko moč, da ne dovolijo Avstriji zidati celo strateško važne železnice po hrvaškem ozemlju po njeni želji. V mislih nam je namreč zveza Novo mesto — Ogulin. Oger ne da in ne da, se je glasilo lansko leto; sedaj pa naj Hrvatsko in Slavonijo kratkoma prepusti Avstriji ali Jugoslovanom na razpolago. Pač pa je mogoča ter nujna kulturna, predvsem gospodarska združitev teh dežel. Zagreb naj postane središče avstrijskih Jugoslovancov. Tamošnje vseučilišče mora zadostiti svojemu poklicu, zakar mu je treba vseh potrebnih sredstev in pravice.

Tako bo zopet vzcvetelo na jugu naše domovine živahno življenje. Italijanski element je izgubil svoj pomen za avstrijsko moč na morju, ko je Avstrija izgubila Benečansko. Sedaj pa vstaja ob vzhodnem bregu jadranskega morja rod, ki je poklican, dvigniti avstrijsko moč na morju — Slovan. Treba preprečiti, da po Adriji ne bo brodaril Mažar. To bo mogoče le s povzdigo trgovskega, gospodarskega elementa na slovanskem jugu. Potem pride politična združitev kot natorni plod gospodarske in kulturne enote jugoslovanske samoposebi. —č.

AVSTRO - OGRSKA.

Mažarski službeni in poveljni jezik pa Slovani.

Ni še uradno potrjeno, pač pa že čivkajo politični vrabci, da Jobe ogrski polki mažarski poveljni jezik. — Če se to zgodi, bodo morali tudi avstrijski slovanski poslanci nastopiti, da se uvede po slo-

vanskih polkih slovanski službeni in poveljni jezik, kar je že zdaj neobhodno potrebno. Kako naj razume v vojski vojak predstojnika, ki ne znajo njegovega materinega jezika?

Gosposka zbornica

bo zborovala v torek 29. t. m. ob eni uri popoldne. Na sporedu je začasni proračun, pooblastilna postava, obrtna last, postava o lokalnih železnicah in postava o ženskem nočnem delu.

Obrtni svet.

»Wiener Ztg.« objavlja cesarski ukaz, po katerem se ustanavlja pri trgovskem ministstvu obrtni svet, ki bo imel pravico, da poda izjave o malem obrtu in o mali trgovini in bo tudi lahko sam stavljal predloge. Obrtni svet bo tudi sodeloval pri pripravi posvetovanjih glede na postavo vodajalne, upravne in organizatorične zadeve male obrti in male trgovine. Obrtni svet bo imel 73 članov. Večino (58) izvolijo obrtne korporacije in sicer voli vsaka trgovska in obrtna zbornica enega zastopnika, skupaj 29, obrtne zveze pa 29 članov. Trgovinsko ministstvo samo imenuje 17 članov. Vsi člani obrtnega sveta morajo biti samostojni obrtniki. Obrtni svet zbora je prvič koncem februarja ali pa začetkom marca.

Slovansko latinska liga.

»Pester Lloyd« poroča sledečo senzačno raco: Čerep Spiridović je bil ruski polkovnik, a je zaradi mnogih deliktov moral zapustiti službo. Postal je panslavist in poneveril neki trgovski udovi milijon rubljev; nakar je pobegnil v inozemstvo. Vstopil je v službo k balkanskemu odboru in ustanavlja zdaj »Slovansko latinsko ligo«, ki ima že 560 krajnih skupin, 50 jih je v Avstriji in sicer v Pragi, Brnu, Ljubljani, Trstu, na južnem Tirolskem, v Dalmaciji, Hrvaški in Sedmograški. Spiridović si nadeva neopravičeno generalski naslov in se baha, da je v zvezi z ruskim dvorom. Zdaj biva v Parizu. Po neki njegovi brzojavki turškemu časopisu je povzročil Spiridović ljubljanske in praške demonstracije kakor tudi znano streljanje iz revolverjev na dunajskem vseučilišču. V Carigradu je brzojavil Spiridović: Avstrija bo propadla. Slovanski in romanski narodi so siti avstrijskega gospodstva. Na Češkem, Kranjskem in v Bukovini se pripravljajo revolucija, ki se razširi na vso Avstrijo in Ogr-

LISTEK.

Otok zakladov.

Angleško spisal R. L. Stevenson. Prevel J. M.

(Dalje.)

Nekoliko časa se ni prigodilo ničesar posebnega; toda Joyceve besede so pomnožile našo čuječnost, in z napetimi očmi in ušesi so stali strelci s puško v rokah na svojih mestih, kapitan pa sredi koč, s trdo zaprtimi očmi in nagubančenega čela.

Tako je poteklo nekoliko sekund, ko je Joyce naenkrat pomeril in ustrelil. Strel se ni utihnil, ko je začelo na vseh straneh pokati, strel za strelom. Nekoliko krogelj je zadelo koč, vendar ni nobena padla notri; in ko se je razklati dim, sta se zdela ograja in gozd okoli nje zopet tako mirna in prazna kakor poprej. Niti ena vejica se ni ganila, niti eno svetlikanje puške cevi ni izdajalo navzočnosti naših sovražnikov.

»Ali ste zadeli svojega moža?« je vprašal kapitan.

»Ne, gospod,« je odgovoril Joyce, »mislim, da ne, gospod.«

»Naslednja najboljša stvar je povedati resnico,« je zamrmral kapitan Smol-

lett. »Nabij njegovo puško, Hawkins. Koliko jih je utegnito biti na vaši strani, doktor?«

»Ne vem natanko,« je rekel dr. Livesey. »Na tej strani so padli trije strelci. Videl sem, kako se je trikrat posvetilo — dvakrat čisto blizu skupaj — enkrat pa bolj proti zapadu.«

»Trije,« je ponavljal kapitan. »Koliko va na vaši strani, gospod Trelawney?«

Na to vprašanje ni bilo mogoče tako hitro odgovoriti. Na tej severni strani je padlo mnogo strelcev — sedem po zatrdilu sodnika, osem do devet po Grayu. Od vzhodne in zahodne strani se je vstrelilo po enkrat. Z ozirom na to je bilo jasno, da so nas nameravali napasti od severa, na ostalih straneh pa so nas hoteli samo nadlegovati z navideznim napadom. Vendar ni kapitan Smollett ničesar spremenil pri svojih odredbah. Ako bi se upornikom posrečilo priti čez ograjo, je sodil, potem bi se utegnili polastiti vsake nezavarovane strelne line ter bi nas postrelili v naši lastni trdnjavi kakor podgane.

Vendar nismo imeli mnogo časa za premišljevanje. Naenkrat je skočila z glasnim hura klicanjem majhna četa roparjev na severni strani iz gozda in drla naravnost proti ograji. V istem trenutku se je zopet začelo streljanje iz gozda in

ena krogija je prižvižgala skozi vrata in razdrobila zdravnikovo puško.

Napadavalci so plezali preko ograje kakor opice. Sodnik in Gray sta streljala zopet in zopet; trije so padli, eden noter v ograjo, dva pa nazaj na zunaj. Vendar je bil eden izmed teh očitno bolj prestrašen kakor ranjen, kajti kmalu je bil zopet na nogah in je v kratkem izginil med drevjem.

Dva sta torej padla, eden je pobegnil, štirin pa se je posrečilo priti v ograjo, med tem pa je sedem ali osem mož, izmed katerih je vsak gotovo imel po več pušk, iz gozda neprestano streljalo na koč.

Oni štirje, ki so prišli čez ograjo, so jo udri naravnost proti poslopju in kričali so, ko so tekli, in roparji med drevjem so tudi vpili, da bi jih vzbudili. Večkrat smo ustrelili, toda naglica strelcev je bila tolika, da se je zdelo, da nobeden ni zadel. V istem trenutku so pridrvili roparji po griču navzgor ter nas napadli.

Pri srednji strelni lini se je prikazala glava prvega mornarja Joba Andersona.

»Po njih, vsi — vsi!« je vpil z gromečim glasom.

V istem trenutku je drug razbojnik zagrabil Hunterjevo puško za cev, mu jo izvil iz rok in sunil z njo skozi strelno lino tako močno nazaj, da se je ubogi Hunter nezavesten zgrudil na tla. Medtem je letel tretji neovirano mimo hiše, se naen-

krat pokazal pri hodniku in napadel zdravnika.

Naš položaj je bil popolnoma izpremenjen. Trenutek prej smo streljali iz zavetja na izpostavljenega sovražnika, sedaj pa smo bili mi, ki smo bili nezavarovani in nismo mogli vrniti nobenega udarca.

Vsa hiša je bila polna dima in to je bilo primeroma še dobro za nas. Kriki in zmeda, bliski in pokanje strelcov iz samokresov in glasno ječanje je donelo na moja ušesa.

»Venkaj, fantje, venkaj, in na prostem nad nje! Sablje!« je vpil kapitan.

Zgrabil sem sabljo izmed množice in nekdo drugi ki je v istem času pograbil drugo, me je vrezal preko prstov, kar sem komaj čutil. Planil sem skozi vrata na svitlo sonce. Nekdo mi je bil tik za petami, vendar ne vem kdo. Ravno pred menoj je zdravnik zasledoval po bregu navzdol svojega napadalca, in ravno ko so ga ugledale moje oči, ga je udaril s svojo sabljo preko obraza, da se je z veliko rano zvalil na hrbet.

»Okoli hiše, fantje! Okoli hiše!« je vpil kapitan, in celo v tem metežu sem opazil neko izpremembo v njegovem glasu.

(Dalje prihodnjič.)

sko. Zvežite se s Srbijo, Bulgarijo in s Črno Goro, vsi slovanski in romanski narodi bodo stali na turški strani proti Avstro-Ogrski.

Parlamentarno ministrstvo.

Bienertu je zasljal cesar v avdijenci. Vlada mu je gotovo dal nadaljna navodila. Poročilo »Narodnih Listov«, da se čez Božič sestavi ustavno ministrstvo, ni gotovo. Sploh zdaj tudi ni pravi čas za pogajanja. Če se Bienertu posreči sestava nove vlade, bo najbrže vladal kot načelnik uradniškega ministrstva. Bienertu so napovedovali kratko dobo, a pri nas je že tako, da navadno dolgo žive, ki se jim napoveduje kratko življenje. Vse upanje so izgubili, da se posreči zasedanje češkega deželnega zbora. Pogajanja med Čehi in Nemci so prekinjena.

Nemško - češki bojkot.

Praga, 23. dec. Narodno gospodarski odbor nemške sekcije deželnega kulturnega sveta je imel sejo, v kateri se je bavil z bojkotnim gibanjem v Nemčiji. Na Nemškem so namreč začeli bojkotirati Čeh, pri čemer pa trpijo tudi Nemci na Češkem; kajti Nemci v rajhu, ki ne poznajo razmer na Češkem in ne morejo razločevati nemških tvrdk od čeških, bojkotirajo vse izdelke, ki pridejo iz češkega kraljestva, povprek, torej tudi nemški ječmen, hmelj in slad in nemško pivo. Sklepi seje so bili zaupni; le toliko se je izvedelo, da hočejo kupčijske kroge na Nemškem poučiti o pravem stanju stvari, t. j. o nemških tvrdkah na Češkem.

Trgovinska pogodba z Romunijo.

Dunaj, 23. dec. Resolucija dr. Lugerja in tovarišev, ki jo je sprejela zbornica poslancev v svoji sobotni seji, se glasi: Pozivamo vladjo, naj dela z vsemi močmi na to, da se bo pogajanje z Romunijo glede trgovinske pogodbe smotreno nadaljevalo in doseglo uspeh, ki bo zadovoljil koristi avstrijske industrije in avstrijskega poljedelstva. Vlada naj pogodbo nemudoma predloži zbornici.

Z Balkana.

Avstroogrške ponudbe Turčiji.

Carigrad, 23. dec. Mejni grof Pallavicini je priobčil Kjamil-paši avstroogrške predloge glede rešitve aneksijskega vprašanja. Veliki vezir jih naznani min. svetu. O vsebini avstrijskih ponudb krožijo različni glasovi. Eni pravijo, da je monarhija pripravljena plačati Turčiji kot odškodnino za Bosno in Hercegovino zahtevane štiri milijone turških funtov, drugi trde, da je kakoršnosibodi plačilo izključeno.

Škoda po bojkotu na Turškem.

Dunaj, 23. dec. Škoda, ki jo trpi naša država vsled bojkota na Turškem, ni tako velika, kakor splošno mislijo. Naš izvoz na Turško znaša le okoli štiri odstotke vsega izvoza.

Zavlačevanje konference.

Pariz, 23. dec. Tukajšnji politični krogi smatrajo, da je z ruskim odgovorom na dunajsko noto glede konference neposredno avstrijsko - rusko pogajanje pretrgano. Položaj je resen. Avstrija se bo sedaj najprej domenila glede Bosne z vsemi velesilami, ki so podpisale berlinsko pogodbo, in šele potem nadaljevala pogajanje z Rusijo. S tem se konferenca zopet nevarno zavleče.

Ruska okrožnica.

Peterburg, 23. dec. V četrtek izročijo ruski zastopniki vsem signatarnim velesilam okrožnico svoje vlade o njenem stališču glede balkanske konference.

Proti Črni Gori.

Budimpešta, 23. dec. Vlada je izdala naredbo, da se mora vse črnogorsko blago odslej obdačevati po splošnih postavkah avtonomne carinske tarife.

Iz Turčije.

Carigrad, 23. dec. Ni res, da bi bil prestolonaslednik bolan in da ga vsled tega ni bilo pri otvoritvi parlamenta. Primanjkljaj turškega proračuna za leto 1909. znaša okoli dvainpol milijona funtov. Ahmed Riza postane naučni minister. Kjamil-paša bržkone odstopi, ker je sultan imenoval Ali Haidarja, sina Midhat-paše, senatorjem.

Skupščina odgodena.

Belgrad, 23. dec. Ako se danes ne doseže sporazum strank glede izpremembe v ministrstvu, bo vlada skupščino odgodila.

Iz dume.

Peterburg, 23. dec. Poljski narodni demokrati odložijo svoje mandate, ker so se prepričali, da ne morejo v dumi ničesar doseči za poljsko stvar.

Ekscelenca Schönaich, z Bogom!

Uradni komuniké, da so merodajni krogi že dve leti vedeli za zahteve Madjarov na vojaškem polju in jih smatrajo za izpolnjive, ker da ne bo trpela skupnost in enotnost armade in da je izpolnitev teh želja pričakovati že v bližnji bodočnosti, — je razburil vse kroge, ki še imajo količ-kaj smisla za moč in edinstvo naše vojske. »Reichspost« dokazuje, da ne smatrajo vsi merodajni krogi madjarskih pretenzij izpolnjlivim; da je vojni minister mogel zvedeti za vsebino madjarskih zahtev le potom pogajanja z madjarskimi politikami, v delegacijah pa tajil, da bi se glede tega s kom pogajal; da hoče zdaj, ko bo madjarska koalicija poražena v bančnem vprašanju, isti potegniti zavozni voz iz blata z vojaškimi koncesijami, in prihaja do zaključka, da bi bilo najbolje, ako bi se božične počitnice zanj spremenile v stalne. »Agramer Tagblatt« opozarja, da se bo ob bogati mizi, ki jo hoče ekscelenca Schönaich pogrniti za Madjare, zbudil tek tudi Hrvatoma, ki bodo zahtevali enake privilegije.

»Reichspost« še poroča, da se bo isti čas, kakor na Madjarskem, zastave in embleme spremenilo tudi pri vojni mornarici. Edini sodni jezik na Ogrskem bo madjarski, službeni jezik bo deloma pri vseh ogrskih polkih madjarski, polkovni jezik pa izključno madjarski. To se pravi: poveljevalo se bo moštvo madjarski, raporti se bodo vršili v tem jeziku, pa tudi služba patrulj in poučevanje moštva bo madjarsko. Dosedaj se je vršil pouk v jeziku dotične narodnosti, ako je je bilo v polku le 20 odstotkov. Tako bi Schönaichov dar Madjarom podal orodje, da čim prej izkopljejo grob ostalim narodom na Ogrskem.

Po vsem tem stališče ekscelence Schönaicha pač ne bo vzdržljivo.

Prilepljajte na vse božične in novoletne čestitke kolek na korist obmejnim Slovincem, katerega je založila „Slovenska kršč.-soc. zveza“ v Mariboru.

Dnevne novice.

× Za jugoslovanske visokošolce na dunajski univerzi, katerim so bili nemški tovariši zaprli »menso acad.«, so državni poslanci in drugi prijatelji mladine darovali doslej okroglo 1700 K. Nekaj daril je že razdeljenih, primerna svota je izročena dunajskemu podpornemu društvu, kjer naj se podpore vredni dijaki zglašajo med božičnimi počitnicami, 1100 kron pa je naloženih pri »Živnostenski banki«. Natančen račun in imena darovateljev objavimo pozneje.

+ Blagoslovljenje »Selškega Doma«. Prihodnjo nedeljo bo blagoslovljen v Selcih nad Škofjo Loko »Selški Dom«, v katerem bo nastanjena tudi občinska pisarna, posojilnica in hiralnica. Dom ima veliko dvorano za društvene prireditve. Dom blagoslovi v nedeljo ob 2. uri popoldne preč. g. prelat Andrej Kalan. Otvoritveni govor govori deželni poslanec g. prof. Evg. Jarc. Bližnja društva dobe pismena povabila, daljna radi velikega snega niso vabili, a so seve dobrodošla. Somišljeniki, prihitite v velikem številu k temu slavlju našega ljudskega dela!

+ Osebnosti. Premeščeni so čč. gg. kapelani: Frančišek Vovko iz Starega trga pri Ložu v St. Vid nad Ljubljano; Janez Štrubelj iz Črnomlja v Stari trg pri Ložu; Frančišek Govekar iz Sv. Križa pri Kostanjevici v Črnomelj; Josip Lavtar iz Železnikov v Sv. Križ pri Kostanjevici; Martin Pečarič iz Predoselj v Križe pri Trzinu.

+ Naše javno zdravstvo. Pod tem naslovom priobči »Slovenec« jutri iz peresa g. dr. Frana Derganca znamenit spis, na katerega že danes opozarjamo.

+ Imenovanje. Izredni profesor matematike na univerzi v Črnovicah dr. Jožef Plemelj je imenovan za rednega vseučiliškega profesorja. — Stavbinski praktikant Karol Kos je imenovan za c. kr. stavbinskega adjunkta v c. kr. stavbinski službi na Kranjskem.

+ Slovenski duhovščini in katoliškim laikom pošilja tvrdka Kleinmayer sistematiko na ogled knjige, ki veliko stanejo, pa niso nič vredne, povrh tega pa stoji na zastarelem mazaškem monistiškem stališču, kakor n. pr. dela smešnega Bölscheja, nadalje »Vom Nebelfleck zum Menschen« in različne take knjižure. Kleinmayerjeva tvrdka naj vendar enkrat premisli, da si naša duhovščina, ki je prvič narodna, drugič pa ima dobrih knjig drugod na razpolago, ne pusti vsiljevati od

nje takih del, ki pomenijo popularizirano neumnost. Kaj takega Kleinmayer itak lahko razpeča med omejeno nemško inteligenco v Ljubljani, koji je največji svetilnik na polju kulture kak — pastor Hegemann. Nas naj pa ta firma pusti pri miru. Vzlic temu pa, da se Kleinmayerjeva tvrdka odlikuje po toliki netaktnosti, še vedno nekateri n a š i ljudje pri njej naročajo knjige, mesto pri »Katoliški Bukvarni«, ki je vendar tako bogata, da se Kleinmayer z njo niti meriti več ne more! Torej!

+ Protestantovska sveta pisma razširja med slovenske kmete ptujska nemška luteranska in nazovikatiška zalega. Čuditi se je treba predrznosti tega nagnjitega mešanokrvnega spodnještajerskega nemštva, da v slovenskem jeziku razdeljuje med katoliško ljudstvo tisti čisti evangelij, ki se niti Nemcev noče prijeti. To umazano ptujsko in celjsko nemško meščanstvo naj rajši gleda na to, da v nedeljah ne bodo tako pošastno prazne protestantske cerkve, kjer se pastor pred oltarjem dolgočas, ljudje po klopeh spijo in edine orglje hrešči jo čistobo luteranskega propagandarskega evangelija.

lj Treznost. V nedeljo je bilo predavanje o abstinenci v Predosljah. Uspeh v številkah se bo naznanil pozneje, ko se priglase vsi. Upanje je, da bo ta uspeh jako obilen. — Kje bo predavanje prihodnjč?

+ Goriški deželni zbor. V goriškem deželnem zboru se v nasprotju s tržaško vestjo poroča iz Gorice, da bo goriški deželni zbor, če se bo dobil modus vivendi, sklican 2. ali 4. januarja ali takoj po Sv. treh Kraljih, če ne pa da bo sledil razpust tekom meseca januarja 1909 in nove volitve se bodo vršile v času kakor letos.

+ Brzojavna služba v Grahovem pri Cerknici bo, kakor se nam poroča z Dunaja, odprta tekom prihodnjega leta.

— Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov na Vrhniki, priredi na praznik st. Štefana dne 26. t. m. veselico z bogatimi in zanimivimi sporedi. Ujudno vabimo vse prijatelje poštene zabave: pridite v »Društveni dom«; prav dobro se bomo imeli. Začetek ob pol sedmih zvečer.

— Ze zopet! Letos spomladi je imela mlekarja v St. Lorencu dolgo pravdo zaradi pokvarjenja mleka. Zdaj ji nobeden ne očita, da oddaja slabo mleko. Že dvakrat je pa dobila mlekarja pritožbo od odjemalca Bolfa v Reki, da manjka pri vsakem vrču en do dva litra mleka. To je zelo žalostno. Mlekarja je oddala vselej vse vrče polno napolnjene in s plombami zavarovane. Na postaji Velika Loka je prišlo mlekarja šlo mleko naprej, a v Reki manjka v vsakem vrču en do dva litra mleka. — Spomladi so se zgražali železničarji nad razsodbo okrajnega sodišča v Trebnjem, da vsa znamenja kažejo, da se je pokvarjenje vršilo na železnici. Pravili so že ljudje, da bodo župnika tožili. Naj zdaj preiskujejo, kam in kje izginja mleko na poti v Reko.

— Konferenca Sodalitatis za ribniško dekanijo bo v torek, dne 29. decembra ob desetih na Robu.

— Slovaškega župnika Hlinko, srdito preganjanega od Madjarov, je papeževa kongregacija v Rimu popolnoma rehabilitirala. Sv. oče je odredil, da suspenzija župnika Hlinke ni bila opravičena.

— V Borovnici ponovi izobraževalno društvo predstavo »Lurška pastirica« v nedeljo, 27. t. m., ob 3. uri popoldne. Vstopnice je že dobiti oba praznika v trgovini gospoda Ivana Kranjca in pa pri blagajni.

— Sv. Križ pri Kostanjevici. Lep večer je priredilo dne 13. decembra tukajšnje izobraževalno društvo. Bil je poučno-zabaven večer v proslavo papeževga in cesarjevega jubileja. Na programu sta bili dve deklamaciji in govora v proslavo obeh jubilejev. Vmes igra na harmonij. Ta dan je tudi prvič nastopil društveni pevski zbor in lepo zapel oba prekrasna Mihelečičeva »Venčka narodnih pesmi«. Velika dvorana je bila polna. Želim, da priredi izobraževalno društvo še večkrat kaj podobnega!

— Radovljiski tajnik Pohlin zavrtno umorjen? — Zopet poizkušen samoumor v Radoljici. Iz Radoljice se nam piše: Vse kaže, da je res, kakor se je izrazil nekdo iz Radoljice, da je imel vrag kvaterni tečen vizite po Radoljici. — Glede Pohlina je skoraj popolnoma upravičen sum, da je bil zavrtno ustreljen. Sodnija je spravila osumljence pod ključ — ženo in njeno mater. Komaj so Pohlina pokopali, že se je raznesel glas po Radoljici, da si je hotel končati življenje odpuščen sodnijski pisarniški pomočnik Alojzij Zeleznik. Skočil je znad tunela pod pokopališko cesto na vlak. Padel je med vozove in si prsni koš nekoliko polomil. Vlakovodja ga je sicer opazil, ko je vrget od sebe have-luk ter se pripravljaj na salto mortale, ter vlak takoj ustavil. Ker je ležal ravno med

šinami, se je le toliko poškodoval, kolikor je dobil vsled padca. Govori se po Radoljici, da je bil še en slučaj poizkušene samoumora. Obesiti se je hotel neki pisatelj, pa mu je dober človek pravočasno »gavge polomil« — vrvice prerezal.

— O Pohlinovi tragediji v Radoljici poroča goriška »Soča«: Umrl je, ker je bil ustreljen skozi sence; krogla je običala v možganih. Živel je v nezvesti še 14 ur. Ustreljen je bil po obedu, ko je zaspal na divanu; bil je sezut, a revolver so našli — na mizi. Revolver ni bil njegov, marveč nekega gospoda, ki je imel pri Pohlinu sobo. Ta gospod je že prej opazil, da mu je parkrat revolver izginil, pa se je zopet prikazal. Morilec se je torej — vabil v rabi revolverja. Samoumor pa je — izključen. Pokojni Pohlin je še opoldne dal navodila v posojilnici za popoldne določal delo itd. Še potem je pisal neki vdovi pismo, kako ga veseli, da je dosegel on varuštvo nad mladoletnimi otroci ter zagotavljal vso svojo skrb. — Naravnost izključeno se torej zdi, da bi bil na vse to šel v tujo sobo po revolver, sezul čevlje, obul opanke in se potem ustrelil pa položil revolver lepo na mizo. — Našli so ga na tleh z obrazom na pod. Ali preiskava je dognala, da je bil ustreljen, ko je ležal vznag, gotovo na divanu; to dokazuje tok krvi. — Tudi veliko drugih razlogov govori proti samoumuru. — Njegova žena ni prišla v bližino, samo neizmerno radovedna je bila, ali je mogoče, da človek pride še k zavesti s kroglo v možganih. Ta njena radovednost pa ni kazala upanja, marveč strah. In ker je bilo sodni oblasti znano, kako je žena »ljubila« svojega moža, je odredila v soboto večer — preiskovalni zapor; zaprta je pa tudi njena mati, ki je obdolžena, da je skrivala.

— Peki v Gorici so sklenili povišati ceno kruha vsake vrste kar po 4 vinarje pri kilogramu! Lep božični dar pri velikanski draginji!

— Volitve v goriško trgovsko in obrtno zbornico se vrše 12. januarja za trgovski, 13. januarja pa za obrtni odsek.

— Umrla je dne 18. decembra v tržaški bolnišnici mlada mati, gospa Rožina Milič iz Repniča — Zagradec, rojena Žvokelj iz Gorenje Branice. Otrok živi.

— Aretirani cigani. Te dni sta bila v Dornbergu aretirana cigana 26-letni Ivan Hudorovič in pa 27-letni Anton Levakovič. Aretirali so ju zaradi tega, ker sta ukradla več konjev. Ko so ju privleli v goriške zapore, je Levakovič izjavil, da se ne imenuje Levakovič, marveč da je brat Hudoroviča in da se imenuje Mihael.

— Regnikola — so te dni aretirali v Červinjanu in sicer Frana Buldriana. Razžalil je javno našega cesarja.

— K discipliniranju sodnijskega avskultanta Ferdinanda Lašiča, o katerem smo v »Slovincu« nedavno poročali, piše praški »Union«: Mnogoštevilni nemški sodniki na Češkem mesece in mesece že delajo proti češkemu jeziku to, kar je slovenski avskultant poizkusil proti nemškemu jeziku. Nemški sodniki izključujejo češki jezik iz sodnijskega postopanja, vlada pa to gleda s prekrižanimi rokami!

— Umrl je v goriški bolnici gospod Anton Berger, c. kr. poštni oficijal v pok.

— Metlika. — Praznovanje vladarjevega jubileja in »Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb v metliškem sod. okraju«. 60letnico vlade našega premilega vladarja je metliška šolska mladina praznovala kaj slovesno. V okrašenih sobi 4. razreda se je zbrala po slovesni sveti maši vsa šolska mladina vsakdanje in ponavljalne šole, krajni šolski svet, skoraj vsi c. kr. sodni in davčni uradniki, duhovščina, mnogo odličnih dam, gospodov in prostega ljudstva. Po slavnostni pesmi je imel gospod nadučitelj navdušen govor, kateremu so sledile primerne deklamacije in petje. Vso slavnost pa je povečalo »Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb«, katero je po vladarjevi želji »Vse za otroka« ta dan obdarilo 36 ubožnih šolarjev z obuvalom in obleko. Solze so zaigrale prisotnim v očeh, ko so opazovali obdarovance. Temu se je izvil iz globočine srca: »Bog plačaj!«, drugi je le hvaležno pogledal darovateljico, a tretji je motreč dar, pozabil na oboje. Vrli predsednik »Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb«, blagorodni gospod c. kr. okrajni sodnik Franc Regally pač ni mogel lepše proslaviti cesarjev jubilej, kakor ga je! Njegov trud je nedosegljiv, zato so pa tudi uspehi velikanski: v proslavo vladarjeve 60letnice je izdalo društvo za uboge šolarje božakovske šole 20 K, črešnjevške 30 K, drašičke 50 K, metliške 370 K, podzemeljske 100 K, radoviške 80 K, semiške 100 K, suhorske 100 K in štrekljevske 30 kron. Dobrotni Bog povrni stotero društvenemu predsedniku njegov trud, društvu pa nakloni mnogo prijateljev in podpornikov! Koncem slavnosti je iz 500 otroških grl mogočno zadonela pesem: Bog ohrani.

Bog obvari nam cesarja, Avstrijo; na kar je bila šolska mladina s pecivom, katerega so oskrbele vsolane občine, pogoščena.

— **Nov trdnjavski topič** so poizkusili v bližini Trsta. Zadel je daljavo 8000 metrov.

— **Iz Belokrajine.** Vsled izredno dobre sadne letine smo letos primorani kuhati več žganja, kakor navadno. Umljivo, da pride pri tem delu eden ali drugi s finančnimi stražniki navskriž. Nečuveno pa je, da finančne straže komisar povabi stranke na uradni dan dopolne, on pride pa šele popoldne, ali pa celo izostane, tako, da morajo stranke po šest ur čakati ali pa po dolgem čakanju brez opravlja odpotovati. Omenimo samo zadnji slučaj: Naj dne 10. t. m. ob 9. uri dopolne je v Semič povabil več strank, a on sam je še do opoldne bil v Metliki!

Znanost in umetnost.

* **Knjige »Slovenske Matice«** so se ravnokar pričele razpošiljati. Knjig je osem in sicer: 1. Kultura in politika. Dr. F. Ilešič. Ponatisk iz »Glasa Matice Hrvatske«. — 2. »Knezova knjižnica«. XV. zvezek obsega: Dr. Janko Šlebing: Vatroslav Jagić (s sliko); Ivan Cankar: Novo življenje; Cvetko Golar: Dve nevesti. — 3. Trubarjev zbornik, uredil dr. Fran Ilešič. Na 293 straneh se nahajajo prispevki dr. Fr. Ilešiča, dr. Janko Lokarja, dr. Fr. Bučarja, dr. Ludovika Pivka, Ivana Poloviča, Ivana Steklasa, dr. Frana Kovačiča, dr. Josipa Čerina, A. Ipavca, L. Pintarja. V knjigi je tudi več slik. — 4. Zabavna knjižnica. Uredil Josip Kostanjevec, XX. zvezek obsega: Zofka Kveder Jelovškova: Amerikanci, drama v štirih dejanjih; Milan Pugelj: Hrizantema in Cimbas, Anžiček, Evelina in Lina, cvečice. — 5. Prevodi iz svetovne književnosti. Faust. Spisal W. Goethe. Tragedije prvi del. Poslovenil Anton Funtek. — 6. Kamniške ali Savinjske planine. Spisal Ferdinand Seidl. Drugi zvezek. — 7. Slovenske narodne pesmi. Uredil dr. K. Strekelj. 12. snopič. Pesmi stanovske. — Hrvatska knjižnica, III. zvezek. Veli Jože, istarska priča. Napisal Vladimir Nazor, ilustriral Saša Šantel.

* **»Zora«, glasilo katoliško - narodnega dijaštva**, ima v tretji številki naslednjo vsebino: — Viribus unitis. — Sestanek slovenskih katoliško - narodnih abiturientov v Velikovi (F. J.) (Konec). — Še o ameriški šoli. (John B.). — Dijaštvo in socialno delo. (J. D.). — Visokošolsko dijaštvo: Resolucija shoda jugoslovanskih akademikov. — Dopis iz Krakova. — Prvo poljsko katoliško akademsko društvo. — Inauguracija »Poloniae«. — »Marijanska akademična kongregacija«. — Klasični filologi. — Profesor Lutosławski in polska akademična mladina. — »Świat Słowiański«. — Italijansko vseučiliško vprašanje. — Na živinozdravniški visoki šoli na Dunaju. — »Bratska zveza«. — »Centralna organizacija svobodomiselnih visokošolcev v Avstriji«. — V komiteju svobodomiselnih visokošolcev na Dunaju. — »Nemški značaj«. — Duhovniške stipendije v Avstriji. — Sedanje stanje »Zveze italijanskih katoliških akademikov«. — Glasnik: Predavala. — Nove razglednice. — Št. II! — Nabirajte knjige za Št. II! — Tovariši, somišljeniki! — Srednješolsko dijaštvo: Iz Kranja. — Iz Celja. — Iz Ljubljane. — Obisk čeških srednjih šol v šolskem letu 1908—1909. — Listek: Dijaški Almanah 1908/9. — Jakob Aljaž: »Mešani in moški zbori«. — Dogma. — Amerika, svet neverjetnosti. — Razširjanje spolnih bolezni na srednjih šolah. — Pаметen odlok. — Iz akademičnih krogov. — Iz Gradca. — Ženski glasnik: Iz Ljubljane. — Višji dekliški šolski zavodi. — Žensko šolstvo med Čehi 1907/8. — O ženski emancipaciji. — Na platnicah: Pojasnilo. — Listnica uredništva. — Listnica upravnništva.

Štajerske novice.

Š **Zopet poslanec Marckhl.** Ta izvoljenec južnoštajerske nemškutarije, ki z glasovitim Malikom tvori par nobile fratrum, je zopet naletel. Vtika se v vsako stvar; tako je tudi pri zadnji seji poslanske zbornice med govorom posl. Kutscher stresal svoje neslanosti. Tedaj mu zakliče poslanec Diamand: »No, Marckhl, Vam se pač ni treba v vse vtikati. Vas že poznamo v zbornici, kdo ste.« — Marckhl: »Kaj mislite s tem?« — Diamand: »Nikar ne bodite radovedni; že sami dobro veste!« — Poslanec Marckhl je vtihnil in se molče odstranil. Lani mu je neki socialni demokrat očital zlorabo uradne oblasti, ne da bi Marckhl na to reagiral. Malik in Marckhl: par nobile fratrum!

Š **Zanimiv prepirček se je vnel med Nemci** kdo bo deželni poslanec mestnega volivnega okraja v katerem voli Celje. Nekateri Celjani pravijo, da so že siti do-

sedanjega razmerja, da njihov poslanec prebiva izven Celja in hočejo za poslanca učitelja Aistricha, kateremu je odprla svoje predale »Marburger Zeitung«. Nemški nacionalni zaupniki tega okraja so pa izrazili željo, naj kandidira dr. Avgust Delpin iz Ormoža.

Š **V Hajdini pri Ptuj** se je končal večeraj — v nedeljo — osemndnevni sveti misijon, ki so ga z vidnim uspehom vodili čč. gg. lazaristi Kitak, Zdravljč in Birk. Bog jim plati obilni veliki trud!

Š **O priliki vesti glede šoštanske posojilnice**, ki so pomotoma zašle v naš list in smo jih pozneje tudi lojalno pojasnili, se je dogodilo, da je bilo ime šoštanske posojilnice pomotoma v listu zamenjano z žalsko. Samoobsebi je umevno, da na žalsko posojilnico nismo mislili, ker ni niti najmanj prizadeta ter je to zamenjavo pripisati le navadni pomoti. Toliko resnici na ljubo!

Naročajte »Slovenca«! Kjer eden ne zmore naročnine, naj se jih naroči več skupaj!

Ljubljanske novice.

lj **Predavanje v S. K. S. Z.** Sinoči je predaval dr. V. Božič o pomenu Dalmacije za monarhijo z ozirom na Bosno in Hercegovino. Ne dopušča nam prostor, da bi zabeležili le glavne misli silo zanimive disertacije, ki zasluži, da bi jo slišali tudi drugod, ne samo v našem ljubljanskem — ljudskem vseučilišču. Gospod predavatelj je razkril vse vrline strokovnjaka: zgovornarja in geografa. Obširno je očrtal nejasno državnopravno stališče Dalmacije, ki je teoretično nekaka skupna last monarhije, dejansko pa pripada Avstriji. Zdaj je prišel čas, da se obenem z ureditvijo državnopravnega stališča Bosne in Hercegovine končno reši tudi položaj lepe, prirodno bogate, tudi v strateškem oziru važne Dalmacije v smislu programa naše »Narodne zveze«, v smislu trializma. Predavanje je bilo dobro obiskano. Poslušalci so gospodu predavatelju koncem govora živahno ploskali. — Prihodnje predavanje v S. K. S. Z. bo 12. januarja 1909.

lj **Mehanične delavnice c. kr. državne železnice** so v Ljubljani, oziroma v Šiški zagotovljene. Stavbinski prostor je že kupljen za 264.000 K.

lj **Deželni predsednik baron Schwarz** se je za nekaj dni podal na Dunaj.

lj **»Tiskarski Obzornik«,** strokovni list za tiskarsko umetnost in obrt, je pričel izdajati gospod Alojzij Höfler v Ljubljani. List ima tudi več prilog. Izhajal bo enkrat na mesec.

lj **»Handelslehranstalt«,** Ta samonemški napis se je danes zopet pokazal nad Mahrovo trgovsko šolo. Opozarjamo na to hrvaške in srbske liste.

lj **Naroden škandal.** V trgovini Bahovčevi na Sv. Petra cesti so izšle razglednice s slikama Lundra in Adamiča. **Te »narodne«** razglednice so se pa, kakor priča nemški napis na razglednicah, tiskale v Regensburgu na Nemškem. Da se tembolj povzdigne pri nakupovanju takih razglednic narodni slovenski narodni čut, je preskrbljeno s tem, da se bližnji na razglednicah samonemški **»Nachdruck verboten«**. Uboga narodna mučenika, kaj z Vama špekulacija počne! Njuna žrtev — daje zaslužka nemški tiskarni v »Rajhu«, dočim je na Slovenskem vse polno tiskarn, ki izdelujejo lepše razglednice in ki si s cenami tako konkurirajo, da vzdrže tudi vsako nemško konkurenco. Te razglednice so nezaslišana provokacija slovenskega občinstva in nenavadna predrznost. Ali se je računalo s tem, da občinstvo ne bo videlo, kje so razglednice tiskane?! Ob tej priliki pa še povemo: Mnogi trgovci, ki imajo polna usta narodnjaštva in ki vedno hočejo, naj slovensko časopisje zanje vpije: »Svoji k svojim«, svoje tiskarske potrebščine naročajo pri tujih tiskarnah. Tudi to se mora izpremeniti! Naše domače tiskarne so mnogo bolj urejene kot pa tiste tuje tiskarne, ki dobivajo mnogo zaslužka od naših veleslovanskih trgovcev; v naših domačih tiskarnah, v katerih ima zaslužka vrlo domače delavstvo, se za nizko ceno dobi solidno blago, dočim tuje tiskarne čisto obljubujejo dobre izdelke, pošljejo pa pofel. Naj bi ne bilo nikdar več treba pisati takega pouka nekaterim slovenskim trgovcem, od katerih bi brez tega pouka smeli pričakovati, da vedo, kaj je narodna dolžnost in kaj — naroden škandal. Enkrat za vselej tudi povemo, da bomo nastopali tudi proti vsem »narodnim znakom«, »narodnim razglednicam«, ki kot »narodne« služijo le zasebnim interesom in od katerih ne

bi imel kak narodni dobrodelni namen vsaj nekoliko dobička.

lj **Umrl** je včeraj opoldne v Št. Vidu nad Ljubljano gosp. Ivan Bajec, fotograf. Pogreb bo v četrtek dne 24. t. m. iz Št. Vida na ondotno pokopališče. Nepozabnega priporočamo v spomin in pobožno molitev!

lj **Kantino v vojašnici 27. pešpolka** dobi baje narednik Šampel, ne Lampel, kot je bilo včeraj napačno natisnjeno. O tem, zakaj Šampel dobi kantino, se po mestu različno govori. Treba bo izročiti zadevo poslancem.

lj **Slovensko geldališče.** Včeraj se je uprizorila v slovenskem gledališču »Prodana nevesta«. Dovršeno igrana overtura pod vodstvom kapelnika gospoda Talicha je takoj vtisnila večeru svoj pečat. Gdč. Šipankova v naslovni uloži je popolnoma uspela. Da je Šipankova izvrstna pevka, nam je že pokazala v svoji Dalili, toda včeraj je prekosila naše nade. To umetnico krase mnoge prednosti, fine višine, lahkotnost fraziranja, njeni recitativi so vedno natanko izčizelirani, njen v vseh legah zvonko doneči glas je včeraj naravnost briljiral. Enakovrednega partnerja je imela v gospodu Fiali; opazili smo, da lirske uloge temu muzikalno izobraženemu pevcu bolje leže nego herojske; oba sta bila odlikovana z burnimi aplavzi na odprti sceni. Gdč. Šipankova je vrhu tega bila odlikovana s krasnim šopkom. Kot gost je nastopil sinoči v uloži Vaška nadrežiser zagrebškega gledališča g. Anton; brez pretiravanja, brez hrepenenja po efektih je bil komičen. Naši gospodje komiki si ga lahko vzamejo za vzgled; žel je mnogo priznanja, toda želeli bi, videti ga v katera večji uloži. G. Vlček kot Kecal nas je zadovoljil; seveda smo, kar se te vloge tiče, pri nas zelo razvajeni. Maska njegova nam ni ugajala; naj se naši pevci odvadijo pretiravanja, bodisi v maskah, bodisi v igranju; natorne igre mnogokrat nimajo v oblasti. Vsi ostali so bili na svojem mestu. Gledališče je bilo razprodano in upamo, da ta slovanska opera še ostane na repertoiru slovenskega gledališča. Kar pa je treba prav odločno grajati, je to, da vodstvo ne razume, da imamo slovensko opero — poliglote prireditve v treh jezikih prav nič ne povzdignejo ugleda našega odra. Težki sekstet v tretjem dejanju se je pel prav dobro in je žel poseben aplavz. Orkester je bil vseskozi dober.

lj **Umrl** so: Marija Tonin, mestna uboga, 79 let, Karlovska cesta 7; Marija Sluga, mestna uboga, 79 let, Karlovska cesta 7; Marija Juvan, šivilja, 18 let, Na mivki 3; Fran Petkovšek, strojar, 30 let, Radeckega cesta 11; Marija Babnik, gostija, 75 let, Japljeve ulice 2; v bolnici: Ivan Narobe, delavec, 49 let; Fran Cerar, delavec, 26 let; Boštjan Rezelj, delavec, 50 let; Marija Rozman, delavka, 22 let, Orlove ulice 3; Aleksander Dopfer, dimnikarjev sin, 10 mesecev; Ivan Drašler, gostač, 60 let.

lj **Priporočljiva postrežkinja.** Brezposelna Marija Novakova, rojena 1888. na Dobrovi, je prišla na idejo, da se lahko brez dela živi. Hodila je po posredovalnicah in tam vpraševala po delu. Ko je potem prišla k stranki, se je kazala prav pridna, čez nekaj časa pa izginila in tudi vselej kaj obleke odnesla. Na ta način je ukradla v Knafovih ulicah št. 10 neki kuharici čevlje in bluzo, vredno 28 K. Tudi na Sv. Jakoba trgu je ukradla ge. Ivanki Pirnatovi 21 K vredne čevlje in jih prodala pri starinarju za 3 K. Pri tretji stranki pa se je zadovoljila s kuhano praščovo glavo in jo popihala. Policija jo je včeraj aretovala in oddala sodišču.

lj **Voznike na deželi** opozarjamo, naj nikar ne prihajajo v Ljubljano s sanmi, ker tukaj po cestah in ulicah ni snega in je vsled tega vožnja s sanmi nemogoča. Danes dopoldne je neki voznik naložil v trgovini le malo blaga in vkljub temu, da je imel dobro živino, je komaj prišel iz mesta.

lj **Telečja koža ga je izdala.** K stražniku na južnem kolodvoru je prišel sinoči neki delavec in mu ovačil, da je v neki gostilni v Kolodvorskih ulicah gost, kateri mu je pred štirimi leti ukradel obleko in nekaj denarja. Stražniku je dotičnik povedal, da je strojarski pomočnik Ant. Oberster, rodem iz Samobora in da gre domov na praznike, očitano tatvino pa je odločno tajil. Ko ga je stražnik natančneje preiskal, se je prepričal, da deček ne gre na praznike, ker ni imel pri sebi več kakor 23 vinarjev in pol ustrojene telečje kože, kar je dalo stražniku povod, da ga je pozval s seboj. Oberster se je za kožo dolgo lovil, nazadnje pa je priznal, da jo je ukradel svojemu mojstru v Železnikih. Obersterja so nato djali pod ključ.

lj **Nepoštena služkinja** je 21-letna Ana Steinova iz Šmarce, katero sodišče že celo leto po policijski tiralnici preganja. Steinova se ni zadovoljila samo s prvim

deliktom, temveč si je nakopala še drugi greh. Pred nekaj dnevi je prišla k gostilničarki Uršuli Jakševi v Zeleni jami in od nje izvabila 55 kron denarja, na to pa neznanu kam izginila.

lj **Zahvala.** Odbor »Dobrodelnega društva tiskarjev na Kranjskem« si dovoljuje izreči tem potom najiskrenejšo zahvalo vsem, ki so s krasnimi dobitki, denarnimi doneski ali kakorkoli pripomogli k popolnemu uspehu letošnje društvene božičnice, ter prosi p. n. društvene dobrotnike, da bi ohranili društvu enako naklonjenost tudi v bodoče.

lj **Novi imenik »Slovenske filharmonije«.** Z novim letom setavi »Slov. filharmonija« nov imenik društvenih članov. Predno se sestavi imenik, se prosijo vsi tisti, ki žele še pristopiti in priti v novi imenik, da se priglase še do novega leta za člane, najbolje po dopisnici. Naznani naj se ime in bivališče ter način vplačevanja (mesečno, polletno itd.). Članarina znaša 12 K na leto ali sorazmerno manj. Izredna članarina (za boljše situirane) pa znaša po 2 K, oziroma 3 K mesečno.

Izpred sodišča.

Dobro mu je hotel, a bil zato tepen. Andrej Zorman, delavec v Tupaličah, je s tovarišema Jožefom Košnjekom in Matijo Šimencem v gozdu pri Olševku napravil drva. 70letni starček Jožef Košnjek je posvaril Zorman, naj bode bolj previden pri delu, da se kaka nesreča ne prigodi. Ta opomin je slednjega tako raztogotil, da je starca pretepel s palico, vsled česar je zadobil na životu polno krvnih podplutb. Za kazen je dobil štiri tedne ječe.

Svojega nečaka okradel. Jurij Potočnik, delavec v Selcah, je ukradel nečaku Andreju Potočniku v Rudnem obleko, vredno 32 K, Antonu Škerlu pa obleko in dva zlata prstana v vrednosti 42 K. V Senožečah je Ani Mali izmaknil srebrno uro z verižico, Mariji Mali pa svinjskega mesa. Obdolženec je delomržen in tuji lastnini zelo nevaren človek; zato so mu pa dali trinajst mesecev težke ječe, potem ga bodo pa vtaknili v prisilno delavnico.

Napad na hišo. Juraj Jerič se je preselil iz neke tuje vasi na Dovie. To pa domačim fanetom ni bilo všeč. Dne 5. oktobra so se zbrali Andrej Bevšek, Jožef Gaspirc, Miha in France Auman ter Janez Podjed, oboroženi s cepini, vilami in drugim orodjem pred Jeričevim stanovanjem ter jeli razbijati po vratih in strehi. Vpili so, da mora Jerič crkniti, da mu bodo z matiko glavo razbili ter da ne bo smel skozi vas v cerkev hoditi. Tako so več ur razbijali, potem pa se razšli. Tisti večer je Marijana Jenko našla vile, katere je razgrajč Miha Auman zgubil, ter jih hotela spraviti. Ko je ta to opazil, skočil je z odprtim nožem proti deklini, katero bi bil gotovo ranil, da se ni pravočasno izognila. Obdolženci se zagovarjajo s tem, da so le od daleč gledali, dejanje pa večinoma taje. Sodišče je vse kaznovalo, in sicer je dobil: Miha Auman sedem mesecev, vsi drugi pa po pol leta teške ječe.

Fantovska zamera. Fantje iz Šmartna so se nekaj zamerili fantom iz Sneberjev. Bilo je letos dne 6. junija, ko so se Snebrčani dogovorili, da bodo šli Šmarčane preteptati. Bili so: Janez Cajhun, Jože Illovar, France Klemenčič, Janez Snoj, France Klešnik in France Mihelič. Oborožili so se z raznim orodjem in se podali v vas Šmartno ter krenili v Maranovo gostilno, kjer so začeli razgrajati. Pred gostilno so klicali fanta Janeza Bolto, ki se jim pa ni hotel odzvati. Naposled so ukaje šli proti cerkvi. Tu blizu so na trati ležali fantje Anton Malnar, France Zupančič in Tone Dolničar. Bojevita gruča je takoj planila po njih ter jih neusmiljeno pretepla. Zlasti težko je bil poškodovan Anton Malnar, ki je dobil udarec čez levi komolčni sklep. Obdolženi, ki vse priznavajo, bodo razun Klešnika in Miheliča, ki bodeta sedela vsak po pet mesecev, ostali po tri mesece v težki ječi.

BOLGARSKEGA KNEZA ZADELA KAP?

Sofijski listi poročajo, da je bolgarskega kneza Fredinanda zadela kap na desno roko in nogo in da nogo komaj vleče. Radi tega so poklicali zdravnika iz Nemčije. Službeno pa prikrivajo to bolezen.

Vlom v mestno knjižnico v Rimu. V mestno knjižnico »Vittore Emanuele« v romanskem kolegiju so vdrli neznani storilci; vlomili so v blagajniško omaro ter ukradli 14.000 lir. Nato so skušali vlomiti tudi v muzej, a so bili zasačeni in prepo-deni po služabništvu.

Telefonska in brzojavna poročila.

TRŽAŠKI ŠKOF DR. NAGL ŠKOF V LINCUL

Dunaj, 23. decembra. »Fremdenblatt« poroča iz Trsta, da postane skoro gotovo naslednik nedavno umrlega škofa Doppelbauerja v Lincu tržaški škof dr. Nagl, ki si želi priti v škofijo, v kateri ni narodnostnih prepričev.

ČESKE STRANKE.

Brno, 23. decembra. Češka napredna stranka je v svojem izvrševalnem odboru s 7 proti 4 glasovom sklenila fuzijonirati se s Stranskim češko ljudsko stranko.

NEMŠKI KRŠČANSKI SOCIALCI PROTI VOJNEMU MINISTRU.

Dunaj, 23. dec. V prihodnji seji gospodske zbornice bodo interpellirali radi popuščanja Madjarom na vojaškem polju. Zahtevali bodo, da bo avstrijski parlament odločeval o vojaških vprašanjih. Krščanski socialci pripravljajo za božične praznike velike manifestacije volivcev proti madjarskim vojnim zahtevam.

USTANOVITEV OBRTNEGA SVETA.

Dunaj, 23. decembra. Državni ukaznik trgovskega ministrstva priobčuje določila o ustanovitvi obrtnega sveta.

EKSPLOZIJA V DUTOVLJAH.

Trst, 23. dec. V tukajšnji bolnišnici so pripeljali Ivana Ukmarja, krčmarja iz Dutovelj, ki ga je poškodoval stroj za acetijsko razsvetljavo, ki je razletel, ko ga je urejeval.

BOMBNI NAPAD.

Kalkuta, 23. decembra. Na železniški voz, v katerem se je vozil državni pravdnik iz Kalkute, je bil izvršen atentat. Bomba ni eksplodirala. Razbito je samo okno na železniškem vozu.

SVOBODA NA TURŠKEM.

Carigrad, 23. dec. Vojaštvo je s silo izpraznilo gledališče, v katerem se je predstavljal igra »Vstajenje svobode«, ki kritizira stari režim. Občinstvo je nato poslušalo ognjevitve govornike, med njimi poslanca Zohraba, Armenca.

TRŽNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 23. decembra.

Pšenica za april	12 38
Pšenica za oktober 1. 1909.	10 88
Rž za april 1. 1909.	10 05
Oves za april	7 24
Koruza za maj 1. 1909	8 50
Efektiv neizpr.	

Meteorološko poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, sred. zračni tlak 736.0 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barmetra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24 urah v mm
22	9. zveč.	743.7	1.2	sl. zah.	oblačno	
23	7. zjut.	43.5	0.9	sl. sever	-	0.0
	2. pop	43.4	1.6	sl. jug	-	
Srednja včerajšnja temp. 1.8°, norm. - 2.3°.						

Zdravniki in bolniki

hvalijo izborni učinek

salmijakovih-pastil

lekarnarja Piccolija v Ljubljani, c. in kr. dvornega dobavitelja, papeževga dvornega dobavitelja, pri kašlju, hripavosti in zaslezenju dihalnih organov. — 1 škatljica 20 vinarjev, 11 škatlic 2 kroni. Naročila po povzetju. 3089 3

Slivovko

6 let staro razpošilja **franko** 2 litra za 5 kron; vinsko žganje 2 litra za K 5.60; 12 let stari konjak za K 8.—. Graščinsko goskrišništvo grad Golič pošta Konjice Stajersko. 2853 10-1

Globoko izpod cene

prodajam radi pomanjkanja prostora obleke in površnike, zimske suknje in dežne plašče za gospode in dečke kakor najmodernejšo konfekcijo za dame in deklice.

Konfekcijska trgovina **A. Lukič**

Pred škofijo števil. 19.

2811 46

Gostilničar na račun

se sprejme takoj v Narodnem domu v Slovenjem Gradcu. Prednost ima oženjen. Kavcije se zahteva 500 K.

3369 2-3

Pokojninsko zavarovanje zasebnega uradništva.

Pokojninski zavod češkoslovanskega denarstva

v Pragi I, Ovocná ulice števil. 15.

3426 1-1

Slovanski nadomesni zavod za osebno zavarovanje uradništva.

Pristopiti zamore vsaka zasebna tvrdka, občina, hranilnica, posojilnica, banka, javna korporacija, notarji in odvetniki s svojim uradništvom itd.

Zavarovanje pri tem zavodu ni spojeno z nikakimi višjimi izdatki nego pri dunajskem, a uživajo nasprotno zavarovanci mnoge jako važne ugodnosti.

Pravila, prospekte in prijave v slovenskem jeziku za jugoslovanske dežele določijo drage volje podružnica

Ustredni banky českých spořitelén v Trstu

Piazza del Ponterosso št. 3

Pozor! Termin priglasenja le do 31. decembra 1908.

:: Ljubljana : **I. Wanek**, :: Ljubljana ::
sv. Petra cesta števil. 21 sv. Petra cesta števil. 21

krznar in izdelovatelj čepic

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svojo veliko izbrano zalogo najfinejših kožuhočin, raznovrstnih kož, klobukov, čepic lastnega izdelka vseh vrst. Velecenjenim damam priporoča vsakovrstne kolirje, mufo in druge tovrstne predmete po najnižjih cenah. — Tu se tudi kupujejo raznovrstne kože od divjačine po najvišjih dnevnih cenah. 2876 18-15

Specijalna trgovina za čevlje

Glede cene najbogatejša izbora, obliki noge primerno pravilno sestavljeno obuvalo.

Edina prodaja marke „F. L. P.“

Julija Stor

Ljubljana, Prešernove ul. 5.

poles „Mestne hranilnice“.

3425 54-1

Kranjsko društvo za varstvo lova

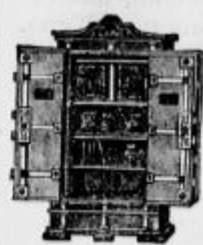
3424

naznanja, da prevzema

3-1

nakup živih jerebic in fazanov

za svoje častite člane in daje podrobnejša pojasnila na zadevna vprašanja. Ljubljana, 22. decembra 1908.

Absolutno ognjevarne

blagajne

jekleno-oklopne blagajne in kasete ponudi starorenomirana tovarna za blagajne

Jan. Lange

Dunaj, XVIII/1, Währinger Gürtel števil. 7.

Telefon 21485. 3157 26-1 Ceniki zastoj.

Dobavitelj domačih hranilnic.

Kamniške mestne godbe oddelek na lok

je oddati za **Silvestrov večer** in za predpust.

Vsa tozadevna pojasnila daje odbor „Mestnega godbenega društva v Kamniku“.

3427 3-1

Enonadstropna hiša

na Vrhniku št. 182, pripravna za trgovino ali obrt, z dvema velikima kletima se prodaja pod ugodnimi pogoji iz proste roke. Več se poišče ravnotam. 3241 4

Jazbečarja

zajčje barve, pes in psica, prave pasme, oba popolnoma enaka, starši dobri lovci prodaja **Julij Martinčič, Brdo, pošta Lukovica**.

3404 3-3

Velika zaloga raznih slovenskih plošč in gramofonov

ceniki od gramofonov in plošč na razpolago.

Fr. P. Zalec

urur in optikar

Ljubljana,

Starl trg, št. 26.

2238 36

Anton Šarc

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 8

priporoča v lastni živalnici izdelano

perilo

30 otroke, gospe in gospode. Za izdelovanje perila doma priporoča svojo bogato zalogo platna in žifona v vseh širinah in kakovostih, švicarsko vezanje, prte in prtice, brisalke i. t. d.

Čakor znano la dobro blago in zelo primerno cene.

Naročila za venkaj točno in zanesljivo.

Milko Krapeš

Gramofoni!

urur, Ljubljana, Jurčičev trg števil. 3.

Priporočam svojo zalogo zlatih, srebr. tula nikel. žepnih in različnih stenskih ur, vsake vrste budilk, zlato verižice, prstane, ušane, bisere z dragulji Srebrne in iz kineškega srebra orodje.

Gramofone in najnovejše slovenske plošče od K 3 naprej. Vsi tu navedeni predmeti se točno in po nizki ceni popravljajo. 2393 22

Staro zlato in srebro kakor tudi drago kamenje kupujem ali vzamem v zameno. Ceniki na zahtevo poštine prosto.

Na božične praznike

toči se v restavraciji „UNION“

znamenito

Šentpavelsko pivo

3413 2-1

SLOVENC!Rupujte in zahtevajte po vseh
trgovinah edinole Ivan Kebrovonajboljše čistilo za čevlje in usnje **po 24 v**
v prid družbi sv. Cirila in Metoda. 26:0 11-8

Zlatokopi. (Spillmannove povesti. — XVI. zvezek.) Povest. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Cena broš. 60. vin., trdo vezan 80 vin.

O tej zbirki nam ni treba mnogo pisati. Dovolj govori ime pisatelja. V tem zvezku nas pelje v toplo Brazilijo in v ledeno Alasko. Spillmannove povesti so jako dobro došel donesek k naši mladinski literaturi. Istodobno opozarjamo tudi na poprej izdane zvezke Spillmannovih povesti, ki so vsi posebne vrednosti.

Oče naš. Povest za mladino in ljudstvo. Poslovenil Fran Malavašič. Cena broš. 1 K 50 v., vezan 1 K 70 v.

Najobčutljivejša vrzel v našem slovenstvu je pomanjkanje pripravnih spisov za mladino. Torej je bila jako srečna misel, da se je na novo izdala lepa oovest, žali-bog le preveč pozabljenega starega pisatelja, Fr. Malavašiča. »Oče naš« je jako primerno berilo za mladino; vsebina zelo zanimiva, jezik lep, čist in lehak, cena zelo nizka. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Slovenski A B C v podobah. Cena za broširano knjigo 80 vin., za trdo vezano 1 K 20 v. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Ako hočete narediti svojemu otroku prijetno presenečenje in ako hočete, da se bo igranje naučil brati, kupite mu »Slovenski A B C v podobah«. Čedne, zanimive slike in gladki verzi so vrline te knjige, ki naj bi prodrli v vsako slovensko družino.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih. Spisal Ludvig Wallace. Cena vezanemu izvodu 4 K 50 v.

Ta roman je posebno prijetno in priporočljivo berilo za mladino in odraslene. Njegova posebna prednost je, da se čitatelji iz njega lahko točno in natančno pouče o zgodovinskih, zemljepisnih in narodopisnih razmerah iz časov Kristusa. Pisatelj je vse natančno preštudiral in dal svoji povesti trdno zgodovinsko podlago. Zelo hvalevredno je pač, da se je izdal nov slovenski prevod tega slovitega romana, ki stoji med prvimi zgodovinskimi romani vseh časov in narodov. Roman ima tudi izredno vzgojilno vrednost in ga vsestransko priporočamo. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Dež. lekarna pri „Mariji pomagaj“

M. Leustek

Ljubljana, Resljeva c. 1

zraven cesarja Franc Jožefovega jubil. mostu
priporoča ob sedanjem času za jemanje najbolj
pripravno pristno, čisto in sveže

Dorševo med. ribje olje ugod. okusa,
lahkoprebavljivo. Mala steklenica 1 K., večja 2 K.

Nadalje zaradi svojega izbor. učinka znano
Tanno = chinin tinktura za lase,
katera okrepuje lasišče in preprečuje izpa-
danje las. — Cena steklenici z rabilnim na-
vodom 1 K. 2700

Slovita Melusine ustna in zobna
voda deluje izoborno proti zobobolu in gnjil-
lobi zob, utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust. — Steklenica 1 K.

Zaloga vseh preizkušenih domačih zdravil, ka-
tera se priporočajo po raznih časopisih in cen-
kih. Med. Cognaca, Malaga, ruma itd.
razpošilja po pošti vsak dan dvakrat.

Od 25. novembra do 25. decembraprodajam v Šolskem drevoredu na svojih stojnicah na levo od
jubilejskega mostu**prima slanino**brez kože, od prašičev iz
lastnih pitališč.

I. vrste kg. 1-50 II. vrste kg. 1-30

Meso istih prašičev

I. vrste kg. 1-40 II. vrste kg. 1-20. 3098 (26)

Elija Predovič.Denarni promet do 31. ok-
tobra 1908 čez 54 mil. K.

Lastna glavica K 354.645-15

Stanje vlog 31. okt. 1908
čez 15 milijonov kron.**Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje.**

Sedaj: Miklošičeva cesta 8, pritišče v lastni hiši nasproti „Uniona“ za frančišk. cerkvijo
2379 1 prej na Kongresnem trgu štev. 2, 1.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak de-
lavec od 8. ure zjutraj do 1. ure
popoldan ter jih obrestuje po **4 1/2 %** brez kakavega odbitka, tako, da
sprejme vložnik od vsacih vlože-
nih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.
Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo.
Za nalaganje po pošti so poštne hran. položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih
zadrušnikov na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi, z in brez amortizacije, na
osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulantneje eskontirajo.
V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

Dr. Ivan Šušteršič,
predsednik, drž. in dež. poslanec.Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik, imejitelj zlatega zasluženega križca in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. —
Fran Povše, vodja, graščak, državni in deželni poslanec, vitez reda železne krone III. vrste, lastnik zlatega za-
služenega križca s krono in papeževga častnega križca „Pro Ecclesia et Pontifice“. — Anton Kobl, posestnik in
trgovec Breg p. B. — Karol Kauschegg, veleposelnik v Ljubljani. — Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani.
— Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, hišni posestnik in
blagajnik Ljudske posojilnice. — Ivan Pollak ml., tovarnar. — Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Lju-
bljani. — Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

Lepo je božično drevo le tedaj

če ga olepšate z albumi za fotografije in razglednice,
pisemskim papirjem v kasetah, šolskimi potrebščinami,
barvicami, šolskimi in ročnimi torbicami, denarnicami in

s steklenimi okraski

12 kosov v kartonu 50 vin., 15 kosov v kartonu 60 vin.
Najnovejše božične in novoletne razglednice. Velika iz-
bira jaslic. Ne prezrite torej **slovenske trgovine**

I. Toni, Sv. Petra cesta št. 31.**SLIVOVKA**

tropinovec

kranjski brinjevec

Odlikovano
v Parizu.

se dobi v sodih od 60 litrov
naprej po prav primerni ceni
v zanesljivi kakovosti v

**veležganjarni in
rektifikarni sadja**

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.

Izvolite poslati po vzorce!

**Barhenta
flanele - -
modnega blaga**platna, damasta, kanafasa itd., novih,
katere pošilja franko slavno znana izvoz. tvrdka**V. J. Havliček in brat, Podčbrady**
(kralj. Češko). 2114 191 zavoj 40 metrov raznih ostankov perilnega
blaga, letnega in zimskega, pošiljam za 18 K
franko po povzetju.**„Katoliška bukvarna“**

v Ljubljani

priporoča sledeče važne novosti:

Poezije, Anton Medved, II. del.
Cena K 4.—, elegantno vezana knjiga K 5.40.

Kakor je prva zbirka Medvedovih „Poezij“
zaslula po vsi naši domovini in naša prijateljev
in častilcev v vseh krogih, tako bo tudi drugi del
gotovo še bolj poglavlil in povzdignil vrednost in
velikost našega pesnika.

Ben-Hur. Roman iz časov Kristusovih.

Spisal Ludvig Wallace. Cena vezani knjigi
K 4-50. — Lepšega berila in darila za Božič si ne
moremo misliti kot „Ben-Hurja“; roman vzbuja
in ohranjuje zavest lepote krščanstva in globoke
misli njegove so velike vzgojne vrednosti. Pred
oči nam živo stopa življenje Gospodovo od rojstva
do smrti; opisuje se nam poganstvo v svojem zu-
nanjem blešku, a tudi notranji trhljosi. Osebe v
romanu so mojsrsko karakterizovane.

Andrej Hofer, tirolski junak.

Igra v 5 dejanjih z naslovno sliko (Hoferjeva smrt)
in obširnimi zgodovinskimi uvodom. Cena 80 vin.,
10 izvodov K 5.—. — Ne samo, uprizorjena na
odru, temveč tudi kot podučno in kratkočasno
berilo bo naša ta knjižica mnogo prijateljev.

Zbirka ljudskih iger IX. zvezek —

Cena 80 vin., po pošti 90 vin. — Knjiga ima
sledede vsebino: za moške vloge: 1. „Na betle-
hemskih poljanah“, 2. „Kazen ne izostane“, 3. Oče-
tova kletva“. Za ženske vloge: 1. „Večna mladost
in večna lepota“, 2. „Čašica kave“. — Vsebinska
prejšnjih zvezkov je označena na ovitku IX. snopiča.

ABC v podobah. Slovenski. Cena 80 vin.,

trdo vezan K 1-20. — Prav lična in primerna knjižica
za otroke do desetega leta z živopisnimi podobami
in mičnim besedilom za vsako črko abecede. —
Otrokom bo v pravo veselje in lahek poduk.

Oče naš, Malavašič. Cena K 1-50.

trdo vezana knjiga K 1-70. To lepo povest so slo-
venski časopisi že opetovano priporočali.

Zlatokopi XVI. zvezek Spillmannovih

povesti z zanimivo naslovno sliko. Cena 60 vin.,
trdo vez. 80 vin. — Opozarjamo tudi na prej
izide zvezke te zbirke, ki se je med Slovenci tako
hitro splošno priljubila in razširila. 3238 8-6

„Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.**Modna trgovina**

A. ŠINKOVIC dedičev v Ljubljani

priporoča svojo **bogato zalogo**
modnega blaga za dame in
gospode, zlasti: **najmoder-**
nejše svilene, čipkaste in
volnene bluze, vsakovrstna
spodnja krila, predpasnike,
reformske hlače za dame
in deklice, moderce po naj-
novejšem kroju; velika za-
loga normalnega spodnjega
perila: srajc, jopic, nogavic,
kakor tudi **rukavic, glacié, šved-**
skih in volnenih.

Vsakovrstna kožuhovina je v ve-
liki izbiri. 3147 5-5

Vse potrebščine za krojače in šivilje.

Postrežba točna, cena zmerna.

Trgovski sotrudnik

zmožen češkega in nemškega jezika, želi
vstopiti v kako špecerijsko trgovino. Več
se poižve v uprav. „Slovenca“. 3415 (1)

Prvi Kinematograf Pathé

Prej „EDISON“. DUNAJSKA CESTA. Nasproti

kavarne „Evropa“. Vsako soboto in sredo nov program!

Predstave ob delavnikih: ob 4., 5., 6., 7. in 8. uri.

Predstave ob nedeljah in praznikih: ob 10. in 11. uri dopold. in ob 3., 4., 5., 6., 7., 8. in 9. uri popoldne.

Cene prostorom: I. prostor 60 v., II. prostor 40 v., I. pro-
stor otroci 40 v., II. prostor otroci in
vojaki do narednika 20 v. Vsak četrtek in soboto od 3. do 6. ure pred-
stave po znižani ceni. I. prostor 20 v., II. 10 v. Slike se dobivajo samo iz pive svet. pariške tvor. Pathe Frères.

Ravnateljstvo kinematografa „Pathé“.

Ogromna božična prodaja!

Angleško skladišče oblek,

O. BERNATOVIĆ,

Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Po čudovito znižani ceni.

Veletrgovina železa

2619 21
„MERKUR“

Peter Majdič, Celje

se priporoča cenjenim odjemalcem.

URADNIKA

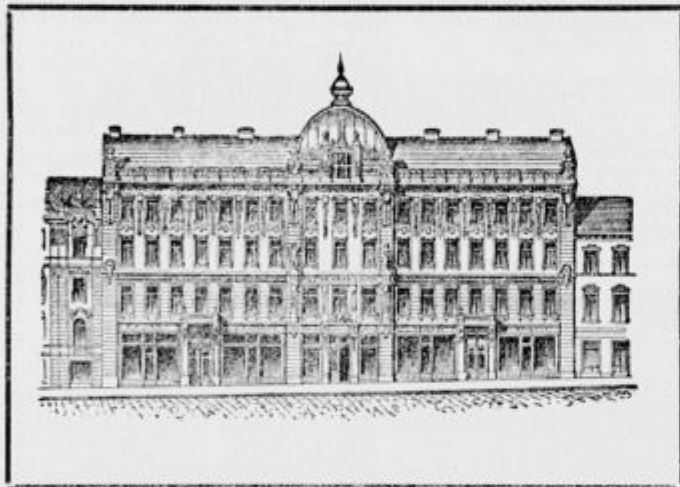
iešč Ljudska posojilnica in hranilnica pri Sv. Ivanu pri Trstu.

Plača po dogovoru. Službo je nastopiti z novim letom. Prosilci zmožni laščine imajo prednost. Prošnje s potrebnimi spričevali naj se pošljejo na gornji naslov **do 28. decembra t. l.**

3365 6—4

Stanje hranilnih vlog:
nad 31 milijonov kron.

Rezervni zaklad:
nad 900.000 kron.

Mestna hranilnica ljubljanska

v Prešernovih ulicah šte. 3,

v lastni hiši (poprej na Mestnem trgu zraven rotovža),

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih **obrestuje po 4%** ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu. Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega, ne da bi ga zaračunila vlagateljem.

Za varnost vlog jamči poleg lastnega rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Da je varnost vlog popolna, svedoči zlasti to, da vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar maloletnih otrok in varovancev.

53 12—11

Denarne vloge se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posojuje se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolжник toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo ravno 50% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Ako pa želi dolжник poplačati dolg z obrestmi vred na primer v 33 letih, tedaj mora plačevati na leto 60% izposojenega kapitala. Dolžniku je na prosto voljo dano, svoj dolg tudi poprej poplačati.

Posoja se tudi na menioe in vrednostne papirje.

Vino za butelje

iz posušenega grozdja najfinejših vrst, kakor: **muškat, maraskin, posip, brajda, ružica, kobilara** **izvanredno dobro, čisto naravno**

— prodaja po 80 h (40 novčičev) liter —

Uprava biskupskih dobara: **Kanajt, p. Punat, otok Krk, (Veglia)**

2947 16—14

Petar Galzigna, upravitelj.

Posoda za naročeno vino naj se pošlje na spediterja **G. Campacci, Rijeka**, kateri jo bo naprej poslal po parobrodu.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih

nagrobni vencev

in 3077—10

trakov z napisi.

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

CENE BREZ KONKURENCE!

Fr. Čuden

urar in trgovec

v Ljubljani

Prešernove ulice.

Lepa božična
in novoletna darila!

Najraznovrstnejša in najcenejša izbira: briljantni uhani in prstani, zlate, srebrne in nikelnaste ure in verižice. Prave švicarske ure »Union« ki so prav fine in natančne, a skoro nič dražje od drugih vrst. Vsa-kovrstne lepe stenske ure, namizna oprava iz pravega

— in kina srebra. —

Šivalni stroji lahkoteko-
či, kolesa najboljših vrst
in vse kolesarske po-
trebščine.

Ceniki s koledarjem na
zahtevo zastoj in po-
štne prosto.

3151 9—8

Delničar

tovarn pravih švicarskih

— ur „UNION“ v Biel, Švica.

Podružnice
Spljet, Celovec

— in Trst —

— Delniška glavica —
— K 3.000.000 —

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

priporoča promese na kreditne srečke	K 20	žrebanje 2. januarja, glavni dobiček	K 300.000
srečke za regulacijo Donave	10	2. „	140.000
ljublanske srečke	7	2. „	40.000
3% zem. kred. srečke	5 1/2	5. „	100.000

== Vse 4 promese samo K 40. ==

Vloge na knjižice in na tekoči račun obrestuje po čistih 4 1/2 %

Podružnice
Spljet, Celovec

— in Trst —

— Rezervni fond —
— K 300.000. —